

מסורת הש"ס

(א) [וחלון מה. עו.]. (ב) [שם עו. ע"ש בפרש"י]. (ג) [ל"ל מתנתא]. (ד) [תוספתא דמאי פ"ד]. (ה) [תוס' טר פ"א]. (ו) [גיטין פו.]. (ז) [שם הוריות יב. כרימות ה.]. (ח) [לעיל קטו.]. (ט) [ל"ל רבי יהודה]. (י) [ערוך פ"ו מ"א]. (יא) [לעיל פו.]. (יב) [שם הוריות יב. כרימות ה.]. (יג) [שם הוריות יב. כרימות ה.]. (יד) [שם הוריות יב. כרימות ה.]. (טו) [שם הוריות יב. כרימות ה.]. (טז) [שם הוריות יב. כרימות ה.]. (יז) [שם הוריות יב. כרימות ה.]. (יח) [שם הוריות יב. כרימות ה.]. (יט) [שם הוריות יב. כרימות ה.]. (כ) [שם הוריות יב. כרימות ה.]. (כא) [שם הוריות יב. כרימות ה.]. (כב) [שם הוריות יב. כרימות ה.]. (כג) [שם הוריות יב. כרימות ה.]. (כד) [שם הוריות יב. כרימות ה.]. (כה) [שם הוריות יב. כרימות ה.]. (כו) [שם הוריות יב. כרימות ה.]. (כז) [שם הוריות יב. כרימות ה.]. (כח) [שם הוריות יב. כרימות ה.]. (כט) [שם הוריות יב. כרימות ה.]. (ל) [שם הוריות יב. כרימות ה.].

גליון הש"ס

גמ' ואמר חבל על קולך של ב"א וכו'. דברי"ק איתא שם מהלכין לאנטיכא: שם שהיו מהלכין בדרך ביתר. דברי"ק איתא לכרכוס של ביתר: שם הא קמ"ל דאי משתכחת בתמא וכו'. ע"י ערוכין דף ח ע"ב תורה ארז הרז הנה:

הגהות הב"ח

(א) במשנה בגיטות כך מקובלני מר"ג: (ב) שם ארז להם לכשתא כפונדקית: (ג) רש"י ד"ה ונמתי לו אמרתי לו כן הדברים כאשר אמרת כ"ל וימתי הן נמתי: (ד) תוס' ד"ה של וכו' מן המורה י"ב ועיין במה שכתבתי במנחות ר"פ כל קרינות דף פד:

(א) בלחא ריגלי. שהיו תלמידי חכמים נקצצים לשמוע דרשה הלכות פסח כספח והיתה שאלת מהם. ובתשובת הגאונים מלאכי כל הנך ריגלי לאמוראי היינו יום שמת בו אדם גדול קוצעים אותו לכבודו ומדי שנה בשנה כשמגיע אותו יום מתקצצים תלמידי חכמים מכל סביביו ובאים על קברו עם שאר העם להשיב ישיבה שם: של ערלה הן. פירות נטיעה הן וישנם משובחים מפירות אילן זקן: של עזיקה. מפרדס מעוקק וגדר סביב לו לשומרו והיא שנת שביעית. וקשיא לי דמאי אסור יש כאן אם עבר זמן הביעור לא שנה מן המשומר ול"ש מן המופקר אסורים וקודם הזמן אלו אלו מותרים: לא אחר כלום. לאוסרם על כך אלא הלך אחר הרוב שזה משקר ולהשיב מקחו נתכוין וכן נטע רצעי להודיע שפירות נטיעה הן. וכמדומה לי דהאי עזיקה שם העיר שגאון ישראל ופירותיה משובחים ואם היה עובד כוכבים זה בחוזה לארץ ומשכנס ואמר מעזיקה הבאתי אין חוששין לומר אמת דבריו ושמה לא נתעשרו ישראל מכרם לו אלא להשיב מקחו. והכא נמי לא נתכוין עובד כוכבים זה אלא לאיים על זה שקצור לו מפקוד לזהמיתו: חבל הפסד ועגמת נפש הוא: קולר. חבורה: לכרכוס ביתר. כשצאה ביתר צמורה: מרתני. על פי זה קול שמשו קול לועקת פלוני מת ולא ראו אדם כללנו: גמ' מאי קמ"ל רבה צר שמואל דלצית הלל משיאין ויעצד כותיהו סתם מתני' נמי הכי אמרה וממילא הלכתא היא כסתם משנה: צית שמאי היא. ואין הלכה כמותו סתם: שראו לו דמות אדם. מתחלה כשנעק: צנואה וצנואה. כל כלו: לימדני יונתן שידא. שד היה או צקי צהן: ודלמא צרה הואי. שנשא אשה במקום אחר וצאה לקלקלה והלכה לה: בשעת הסכנה. שאדם מסוכן כגון מי שהיה מושלך בצור ואמר כל שומע קולי יכתוב גט לאשתו כותבין ונותנין וסמכין עליה בכל דבריו שאומר אני הוא פלוני בן פלוני. והכא נמי כשעת הסכנה דמאי שאם לא תאמין לזה לא תמנא אחר ותשע עגונה: מרתני. ונמיתי לו. אמרתי לו: כן. הן הדברים שאמרת שכולן חלוקין עליו: משוכנס בגיטות. שאני יכול לילך אלס ולהעיד זה ששמעתי: גמ' להביא אם גיטה ממדינת הים ואע"פ שזריכים אנו למאמר פיה שחאמר צפני נכתב ונתחם דאפי' אדם כשר הביאו לרין לומר כן: נשים שאמרו. חמש נשים דפיקין דלעיל (ד. קמ.). נאמנו להביא גיטה. צפ"צ דגיטין (דף כג.). מרתני. אמרו לו. לרבי עקיבא מעשה צפני לוי כו': נומית להם. אמרה להם: ולא סהא כהנא. כלומר וכי לא תהא צת ישראל או כהנא מיוחסת נאמנת כפונדקית זו גרועה. ובגמ' מפרש מאי גרעיתא: אמר להם. רבי עקיבא: נכסיהם הפונדקית שהרי לא עליה סמכו אלא לפי תומה הסתה והביאה להם מקלו ותמרמלו: [ס"א] נכסיהם הפונדקית נאמנת. כלומר צאותו ענין שהאמינו פונדקית היו נמי שאר אשה נאמנת שהרי פונדקית הוויאה להן ועל הסימנים סמכו: והא

האשה בתרא פרק ששה עשר יבמות קכב.

ש"ע עזיקה. פי' צקונטרס מפרדס מעוקק ומשומר ושביעית הוא וקשה לו אי (משומר) קודם הביעור לעולם מותר ואין נראה לר"ת דהא צדקה תניא צת"כ ואת ענבי מיריך לא תכלור מן המשומר אי אמה צורא אלא אמה צורא מן המופקר וצ"ל דתניא צת"כ ובפרק הצית והעליה (ב"מ קיח.) שומרי ספיחים נוטלין שכרן ממרתומה הלשכה קרי כאן ממשקה ישראל מן המותר (י) לישראל ומשומר אסור לישראל כו' דפ"י ואר"י שלא היו שומרין אותו אלא מונעים רגלי בהמה משם ומודיעין לצני אדם שהם לצורך ומופקר נמי לא שרי לצורא אלא ע"י שינוי וצת"כ דקמין מן המשומר אי אמה צורא היינו אפי' על ידי שינוי ומן המופקר אמה צורא היינו כלומר אוכלת:

דחזו ליה בבואה. צירושלמי רבי אחא בר חנינא בשם רבי חמא דהא דתניא בשדה אכל צעיר אפילו לא ראו צנואה של אדם והא תניין מי שהיה מושלך בצור ואמר מי ששומע קולו יכתוב גט לאשתו הרי אלו יכתבו ויתנו וא"ר נתן והוא שראה צנואה של אדם אמר רבי צון מוזקין מלוין צנוורות בדרך שהם מלוין בשדות והא דלמך (מגילה ד' ג.) א"ל יתן אדם שלום לחצרו צלילה דחיישין שמא שד הוא היינו בשדה דומיא דיהושע שהיה חזק למחנה ישראל צירושלמי פליגי אמוראי צנואה כחוב צטור מת פלוני או נהרג אס משיאין את אשתו: פונדקית

והשיאו את אשתו: גמ' אמר רבה בר שמואל תנא בית שמאי אומרים אין משיאין על פי בת קול וב"ה אומרים משיאין על פי בת קול מאי קמ"ל מרתני היא. הא קמ"ל דאי משתכחת סתמא דאין משיאין בית שמאי היא: והלכו ולא מצאו: ודלמא שד הוה א"ר יהודה אמר רב שראו לו דמות אדם אינהו נמי דמו דחזו ליה בבואה ואינהו נמי אית להו בבואה. דחזו ליה בבואה דבבואה ודלמא לדיריהו אית להו בבואה דבבואה אמר רבי חנינא אמר לי יונתן שידא בבואה אית להו בבואה דבבואה לית להו ודלמא צרה הואי תנא דבי רבי ישמעאל בשעת הסכנה כותבין ונותנין אף על פי שאין מכירין: מרתני. אמר רבי עקיבא כשירדתי לנהרדעא לעבר השנה מצאתי נחמיה איש בית דלי אמר לי שמעתי שאין משיאין את האשה בארץ ישראל על פי עד אחד אלא י"הודה בן בבא ונומיתי לו כן הדברים אמר לי אמור להם משמי אתם יודעים שהמדינה משובשת בגיטות (ב) מקובלני מר"ג הוקן שמושיאין את האשה על פי עד אחד וכשבאתי והרציתי הדברים לפני ר"ג שמו לדברי ואמר מצאנו חבר ר' יהודה בן בבא מתוך הדבר נזכר ר"ג שנהרגו הרוגים בתל ארזא והשיא ר"ג נשותיהן על פי עד אחד והוחזקו להיות משיאין עד מפי עד מפי עבד מפי אשה מפי שפחה ר' אליעזר ורבי יהושע אומרים אין משיאין את האשה על פי עד אחד ר' עקיבא אומר לא ע"פ אשה ולא על פי עבד ולא על פי שפחה ולא על פי קרובים: גמ' וסבר רבי עקיבא ע"פ אשה לא והתניא רבי שמעון בן אלעזר אומר משום רבי עקיבא אשה נאמנת להביא גיטה מק"ו ומה נשים שאמרו חכמים אין נאמנות לומר מת בעלה נאמנות להביא גיטה וזו שנאמנת לומר מת בעלה אינו דין שנאמנת להביא גיטה נשים שאמרו חכמים הוא דלא מהימני אשה בעלמא מהימנא לא קשיא כאן קודם שהחזיקו כאן לאחר שהחזיקו: מרתני. אמרו לו מעשה בבני לוי שהלכו לצוער עיר התמרים וחלה אחד מהם והביאוהו בפונדק ובחזרתם אמרו לפונדקית איה חברנו נומית להם מת וקברתיו והשיאו את אשתו ולא תהא כהנת כפונדקית אמר (י) להו לכשתא כפונדקית נאמנת הפונדקית הוציאה להם מקלו ותמרמלו וספר תורה שהיה בידו: גמ'

כפונדקית זו גרועה. ובגמ' מפרש מאי גרעיתא: אמר להם. רבי עקיבא: נכסיהם הפונדקית נאמנת. כלומר צאותו ענין שהאמינו פונדקית היו נמי שאר אשה נאמנת שהרי פונדקית הוויאה להן ועל הסימנים סמכו: והא

עין משפט
גר מצוה

לג א מיי פ"ג מהל' גרושין ה"ב סמג עשין ז טו"ע אה"ע סי' ח סעיף יד: לד ב ג מיי שם הל' יא והל' כו טו"ע שם סעיף ח: לה ד מיי שם הל' כב טו"ע שם סעיף כ: לו ה טו"ע שם סעיף י: לז ו מיי שם הל' כג טו"ע שם סעיף כג: לח ז שם סעיף י: לט ח מיי פ"ו מהל' גרושין הל' כב סמג עשין ז טו"ע שם סימן קמט סעיף יג: לו ט מיי שם הלכה ז סמג שם טו"ע שם סימן קמט סעי' נד:

מוסף רש"י

תלחא ריגלי. לשאל הלכה לחכמים הנאספים בגל (וחלון מה. עו.). דהריף סבינא. לג פסוק לו כשכרל (שם). אינהו נמי דמו. פעמים שעושין עמלם בדמות אדם (גיטין טו. ושם: אידומי אידמו). על פי עד אחד. שאמר לה מת בעלך צמדינת הים (ברכות כד.).